

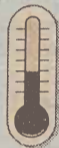
Sel aastal saabus kaks sügist ühe hoobiga

Ain Kallis
klimatoloog

▶ Tänavune sügis on näidissügis. Harukordselt langesid kokku klimatoloogilise ja kalendrilise sügise algused.

SÜGISENE MOESHOW. Sügised kased näevad praegu välja kui moodsad mannekeenid – ülemiselt poolelt on pea kõik katted kadunud, alumine on aga endiselt värvikirev. Metsades kasvavad veel seemed, aedades õitsevad roosid. Oktoobris.

Septembri keskmised õhutemperatuurid

- Tallinn **12,3°C**
- Tartu **11,8°C**
- Pärnu **12,8°C**
- Võru **12,2°C**
- Narva-Jõesuu **12,3°C**
- Valga **11,9°C**

Harva juhtub, et kalendrilise ja klimatoloogilise sügise algused kokku langevad. Tänavu langes ööpäeva keskmine õhutemperatuur püsivalt alla sügise algust tähistava 12°C just pööripäeval, 23. septembril, seega

Ida-Eestis tavalisest ligi kaks nädalat hiljem.

Paar päeva hiljem krõbises rohi esimestest sellesügisest öökülmadest. Sisemaal, Türil, Kuusikul ja Lääne-Nigulas mõõdeti maapinna lähedal kuni 7 miinuskraadi. Algasid külmad vihma- ning tuulehood. Vana-naistesuvine soojus, mis veel mõni päev tagasi küündis 20 kuni 23 kraadini, oli kuhugi kadunud.

Kui meteoroloogia ja hüdroloogia instituudis arvutati välja kogu Eesti sügiskuu keskmine

õhutemperatuur, selgus, et see oli 12,1°, ligi poolteist kraadi kõrgem tavalisest.

VIRMALISED PLATSIS. Paljudel aastatel on esimese sügiskuu õhutemperatuur tõusnud üpris kõrgele, nii oli see 1938. aastal Võrus 28,9° ning 1992. aastal Tartus 30,3 kraadi. Tänavu oli kõige soojem päev 19. kuupäev, kui Pärnus mõõdeti 22,8°. Tartus oli viis päeva, mil elavhõbe kerkis üle 20 soojakraadi. Päikest võis seal näha 147 tundi, virmalisi paar tundi

24. septembril toimunud purske mõju jõudis Päikeselt päralt kahe päevaga. Magnetorm möllas mitu ööpäeva, pannes polaaraladel virmalisi vehklema ning häirides raadiosidet.

Märksa hullem oli keeristorm, mis tabas USA pealinna lähiseid kolmteist päeva pärast terrorirünnakut Pentagonile. Marylandi ülikoolilinnakus tõstis pööris õhku auto koos kahe naistudentiga ja purustas selle vastu majaseina. Vigastatuid loeti kokku 56.